

"יש כאן הזדמנות לא נורמלית לחשוב באופן לא פורמלי"

האדריכלית נעמה מליס מציעה לנצל את הזמן שנותר עד פתיחת שנת הלימודים לאיגום משאבים: "יש כיתות ריקות בתיכונים, ואפשר גם ללמוד בחוץ" / הלית ינאיר-לויזון

בית ספר בראשון לציון, במאי השנה. "במזג האוויר הים תיכוני צריך רק צל וגישה לשירותים" צילום: Shutterstock / S.A.M. קריאייטיב

בית ספר בראשון לציון, במאי השנה. "במזג האוויר הים תיכוני צריך רק צל וגישה לשירותים" צילום: Shutterstock / S.A.M. קריאייטיב

נעמה מליס. "עדיף לבנות בתי ספר קטנים ושכונתיים" צילום: יחצ

נכון שאין כסף, הוא מתכוון. תשתית צריכה להיות מנוהלת ומשותפת. הגופים הפרטיים משתפים פעולה הרבה יותר טוב מאשר הציבוריים".

● **בשנים האחרונות דווקא רואים יותר מבני ציבור מרובי שימושים.** "בתל אביב עשו תוכנית כלל עירונית שמאפשרת לבנות שש קומות בכל מבנה ציבור בעיר. בערים אחרות זה מתקדם יותר לאט. עכשיו קופצים מקיצונית לקיצונית, וזה לאט ובוהרית. לא לחבר קניון עם בית ספר, שאלה מערכת עם צרכים שונים. צריך שהשימושים יתאימו. שלא יהיו ניגודי אינטרסים. הוגים לאנשים מבוגרים ערעב וילדים בבוקר, זה לא ניגוד אינטרסים, אבל שימוש מסחרי זה בעייתי".

"קריות חינוך גדולות פוגעות בקהילה"

למליס יש בטן מלאה על הניסיון לחסוך בשטח ובמשאבים דווקא באמצעות בניית קריות חינוך ענקיות, שלדבריה לא טובים לילדים ולא לעיר, וגם לא באמת חוסכים משאבים. "ברור שכמה שבת הספר יותר גדול הילדים מגיעים מרדיוס גדול יותר, ואז הם כבר לא באים ברגל או באופניים אלא עומדים בפקקים, וזה גם פוגע בעצמאות של הילד להתמצא במרחב וגם מוסיף לזיהום האוויר. "ל בית הספר יש חשיבות גדולה בגיבוש קהילה, כי הקהילות מתגבשות סביב הילדים של החינוך. וככל שהספר הוא של 36 כיתות, כבר לא נוצרת קהילה. זה רחוק מדי וגדול מדי. "אני טוענת שכל החינוך הזה לא חוסך כלום. עדיף לבנות בתי ספר יותר קטנים ושכונתיים – זה גם יחסך הוצאות. אנחנו חוסכים גרושים על צמצום שטחים ומפסידים הרבה יותר. "יש בזה גם נוקים אורבניים. אם אני רוצה להגיע ממקום למקום ברגל בקלות, אני לא יכולה שיהיו לי מתחמים ענקיים מוקפים בגדר שאתה צריך לעשות עיקוף גדול סביבם, כמו קריות החינוך. יצרנו מפלצות. ככה מגיעים ל-25% אספלט כמעט בכל עיר הרשה".

"10%-8% מכל תוכניות בניין עיר, מוקצים לחינוך. זה קורה בגלל שיטת התקצוב ושיטת הניהול של התכנון בניית בתי ספר. העיר תקבל את הכסף ל-12 או ל-24 כיתות ורק אחרי שיהיו יותר תושבים היא תקבל עוד כסף, ויש אינספור הנחיות, ושלביות. בין ההנחיות של מילוט ומיגון הסכרות תקדים בעולם לצד ההנחיות של משרד החינוך, יש המון הגבלות, וזה יוצר בזבוז עצום של משאבים. "עיריית שוברות את הראש על זה, ומה עם הקשישים שמספרם הולך להכפיל את עצמו בעשורים הבאים? צריך מתג'סים, מגרשי ספורט, מקום לתנועת נוער, בתי כנסת – כל דבר כזה מקבל מגרש משלו. בתנועות נוער כל תנועה מקבלת מגרש משלה – לא יקרה שום דבר אם תהיה קומה לתנועת נוער, קומה למרכז צעירים ובקומה ג' יהיה wework כזה עירוני, בתשלום, שאנשים לא יצטרכו לנסוע מחוץ לעיר לעבודה. אני מפעילה עכשיו חצי משרד מהבית, ואני רואה שאנשים עוברים אפילו מפינת הכביסה – זה לא הגיוני. "יש הרבה קהילות בארץ שצורכות דיוור מיוחד – נכי נפש, אוטיסטים, למה זה לא יכול להיות מעל גג של דן ילדים? צריך לתכנן את זה מראש. "השיטה הנוכחית היא בזבוז לא רק של קרקע אלא גם של כסף כי לכל דבר כזה יש מנהל, מנקה, אב בית, אין בזה שום היגיון, וזה קורה רק כי העירייה מקבלת כסף לרווחה ממשרד הרווחה, ולספורט ממפעל הפיס, ולחינוך ממשרד החינוך. בלב הרבדים האלה חוסר שיתוף פעולה של משרדי הממשלה זה עם זה. וזה עולה לנו הון תועפות, וגם ככה יש לנו הכי הרבה ילדים. אז לא נשאר כסף בחינוך. זה לא

"בזבוז של קרקע ושל כסף"

לדבריה, במזג האוויר הים תיכוני, אפשר בהחלט גם ללמוד בחוץ. "ו לא כזו בעיה כמו שזה נשמע. קודם כול אפשר ללמוד בבית הספר עצמו. המיתולוגי שלנו למתמטיקה היה מלמד אותנו ברמפות של הכדורסל, ואחוז הגבוהים אי פעם. אין שום בעיה ללמוד כל עוד זה מוצל ויש גישה לשירותים". וחוז' מניצול שטחים, אפשר לנצל את הקיימים בשעות חרשות: "בשנות ה-50 למדו בישראל בשתי משמרות, ואם נעשה את זה היום, יש יחידים גדולים בתיכונים בטח אפילו ישמחו להתחיל ל-12 או 11. אפשר גם לחשוב לצמצם קצת את שעות הלימוד, מספר שעות הלימוד גבוה יחסית לעולם. "יש כאן הרבה ביוורקטיות כמו ארגוני המורים שמכתיבות את תיאור הלימוד, ולא התכלס של מה שצריך ללמוד. איך מותר להעסיק אותם, מתי מותר. אני חושבת שהמצב דורש גמישות מכולם – גם מהמורים, גם מהילדים, גם מההורים, גם מהממשלה ומהעירייה – ואולי יש כאן הזדמנות לא נורמלית, לחשוב באופן לא פורמלי".

"בשנות ה-50 למדו בישראל בשתי משמרות, ואם נעשה את זה, תלמידי התיכון אפילו ישמחו להתחיל ל-12 או 11."

אפשר גם לצמצם קצת את שעות הלימוד, שמספרן גבוה יחסית לעולם" אנהנו יכולים לייצל בטווח הארוך?

מרפסת בכל דירה

חדרי כושר קטנים בבנייני המגורים

כניסה נפרדת למשלוחים

בניין מגורים, אבל הוא מתכנן בו כמה שניונים. הוא אומר שעבודה מהבית תהיה חשובה יותר ויותר, אבל מבחינה כספית, אי אפשר להגדיל את הדירות. במקום זאת, יותר דירות (25% במקום 5%) יצוידו בריהוט של חברת הונק מבוטסון שנקראת Oni. העיצובים כוללים מיטות שיוודות המתקרה לרצפה בליחצה על כפתור, או שהן עוברות למודול של משרד ביתי. הבניין, בן 39 קומות, אמור להיחנך בסוף 2022.

תוספת מרכסות: אנשים רוצים ויטמין D

אחד השינויים השכיחים שקבלנים מאמצים הוא הוספה של מרחב חיצוני או גישה מורחבת למרחבים הללו. בפרויקט להשכרה בקווינוסי, מסצ'וסטס, שמצוי כעת בשלב רישוי, החברה הקבלנית LBC בוטסון מוסיפה מרפסת לכרבע מהדירות, אמרה מרגריטה קבצ'בה, סגנית נשיא בכירה. "אנחנו מעמידים את המרפסות על הצד הדרומי כי הן מקבלות אור שמש ולשם אנשים הולכים כדי לקבל ויטמין D", היא אמרה. בנייטים מיאמי, בניין מגורים ומסחר של 51 קומות בעירייה זו, שאמור להתחיל את הבנייה שלו השנה ולהסתיים בשלהי 2022, הקבלן קית מנין מתכנן קירות זכוכית נפתחים. זה אמנם יהיה יקר, אך הם יאפשרו חיבור אל מרחבים משותפים כמו חדר כושר ושכיל לבריכה ולמרחב החיצוני. ייתכן שזו הנורמה החדשה, הוא אמר.

מערכות אל-מגע: טלפון במקום מפתח

מערכת אל-מגע, שכבר קיימות בבנייני יוקרה, הופכות לצורך בסיסי, אמרו בשנים שעברה. קמרון פרופקטי טראסט, השיק את Chirp, פלטפורמת השכרה וירטואלית, ב-164 בנייני הדירות להשכרה של החברה בשנה שעברה. המערכת הזו מאפשרת לשוכרים בפרוטציה לקבוע פגישה, לקבל מפת הנחיה מהחניה לדירה, לקבל קוד כניסה, לסייר ביחידה ולברר ולמתחם על חוזה שכירות מקוון. הריידינג יכולים להשתמש בקוד בטלפונים שלהם במקום מפתח, אמר קמפון.

מערכות אורות נפרדות

אזורים /Shutterstock S.A.M. קריאייטיב